Ar pascha wirusschehlga augsta Keisara wehleschanu.

Makſa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „

Makſa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festreenatm no plkst. 10 sahkot.

Makſa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit) rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 5 kap.

Redakcija un ekspedicija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Peters basnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 14. Sestdeen, 4. aprilî. 1887.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Peters basnizas. Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, ka: Jehkis: Grahwel un Peterson k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunân un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kaudawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Winter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Sina.

Ar scho 14to numuru eesahkahs jauns gada-zetorksnis un war atkal no jauna **„Mahjas Weesi"** lihdz ar **„Peelikumu"** pastellet. No schi gada-zetorkschna sahkot lihdz gada beigahm makſâ **„Mahjas Weesis"** lihdz ar **„Peelikumu"** 1 rbl. 35 kap. un bez **„Peelikuma"** 80 kap., un ar peesuhtischanu par pasti: **„Mahjas Weesis"** ar **„Peelikumu"** 2 rbl. 15 kap. un bez **„Peelikuma** 1 rbl. 60 kap.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un atbildoschais redaktors.
Dr. phil. Arnold Plates, otrais redaktors.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Isgahjuschâ numurâ sinojam, par tâ saukto kulturas kara sahkschanos un is schihm sinahm bija redsams, ka zentruma partija zaur sawu pretoschanos scho zihninu starp laizigo waldibu un basnizas waldibu, ja naw usturejuse, tad wismasakais pawairojuse, padarijuse sihwaku. Tagad atkal lasam ahrsemes awisês kahdus rakstus par kulturas kara sahkumu, proti rakstus, kahdus Pruhsijas suhtnis Româ laidis sawai waldibai un schi atkal winam. Is scheem raksteem redsams, ka Pruhsija naw eemaisijusehs pahwesta darischanâs un tamlihdz ari ne katolu basnizas leetâs. Ja wina, proti Pruhsijas waldiba, wehlak to darijuse, kà to winai raudsija usteept ultramontanu partija, tad wina to daridama, aisstahweja tikai sawu laizigas walsts waru. Kad wisas nupat minetahs sinas par kulturas kara sahkschanos sanemam kopâ, tad nahkam pee spreeduma, ka schi zihnina sihwums un ilgums zehlees no zentruma partijas pretoschanahs. Schi atsihschana ir preeksch zentruma partijas stipris spehreens.

Franzija. Kahdâ Parises awisê, kur republikas presidents mehdz issazit sawas domas, teek par Franzijas politikas stahwokli tà rakstits: Kad septinats (Wahzijâ) tika peenemts, tad gan domaja, ka mehs, wismasakais us kahdu laiku, tiksim no walodahm patanpiti, it kà Franzija gribetu karu ar Wahziju. Schahdas no mums turetas zeribas israhdijahs bez pamata, jo preeksch kahdahm deenahm atkal ispauduschahs walodas, ka mehs kopjot kara domas. Ko tad Franzija beidsamâ laikâ darijuse, lai preeksch tahdahm walodahm dotu eemeslu? Wina neka naw darijuse, pat neweena wahrda naw sazijuse, kas winas kaiminus nemeera sinâ buhtu istrauzejuse; wina wisu darijuse, lai waretu peerahdit, ka wina turahs pee meera domahm. Ja kahdas walodas par kara nodomeem ispauduschahs, tad eemeslis preeksch tam drihsak meklejams Wahzijâ, bet ne Franzijâ. Mehs no sawas puses waram sazit, ka Franzija wisu dara un darihs, lai meers tiktu usturets. Tik tahlu augscham minetà awise. Schi awischu sina tapehz eewehrojama, ka tur republikas presidenta domas issazitas par meera usturescha nu, wismasakais presidents Grewi naw schihm domahm preti.

Belgija. Kahdus augstus atnesS strahdneeku atrauschanahs no strahdaschanas, tas tagad redsams Belgijâ. Tà par peemehru akmeni raktuwes un marmora ruhpneeziba atrodahs zaur to posta buhschanâ, un ja strahdneeki atkal nesahks strahdat un tahda nestrahdaschana ilgaki wilksees, tad schihs strahdatuwes buhs jaslehdz. Neskatotees us scho ruhpneezibas skahdi, tomehr posts draud ari pascheem strahdneekeem. Bez darba un pelnas buhdami, strahdneeki padodahs daschadahm nekahrtibahm, zaur ko daschi teek sanemti zeeti; ari daschas noseedsibas no wineem teek pastrahdatas, kuru dehl wini nahk wehl pee leelaka soda. Tahds posts nahk no tà nosauktà sozialisma zenteeneem, kas ihpaschi tikuschi isplahtiti Belgeeschu strahdneeku starpâ.

Anglija. Preekschlikums par Ihru sodu likumeem pretestibu atradis, kà protams ari pee Gladstona peekritejeem; bet zik leela schi pretestiba bijuse, par to wehl truhkst tuwaku sinu. Schellaht ari japeemin, ka wisâs Anglijas pilsehtâs dsirdamas pretestibas par mineto preekschlikumu, pee kam domas teek issazitas, ka Anglija, sihmejotees us Ihriju, nestrahdajot tà, kà laba satiziba starp Angliju un Ihriju un pilsonu brihwiba to pagehrot.

Bulgarija. Stoilows, kà no Wihnes teek sinots, esot sazijis, ka wehl naw sinams, zik ilgi winsch Wihnê usturescho tees, un ka Bulgarijas satikſmas truhkums ar zitahm waldibahm esot daudzkahrt Bulgarijai par kawekli. Sihmejotees us Stoilowa nodomu, Bulgarijas pawaldonibu pagarinat us trihs gadeem, jasaka, ka tahds nodoms naw leelwalstim pa prahtam. Kahda ahrsemes awise saka, ka preeksch Bulgarijas ir tà sakot dsihwes jautajums, ka drihz tiktu Bulgarijâ eezelts waldneeks, kas pastahwigi walditu un buhtu leelwalstim pehz prahtam.

Turzija. Sarunas starp Turziju un Sir Drummondu Wolfu par Egipti leekahs ahtraki nobeigtees, neka to lihdz schim zereja. Sarunas grozahs ar tahdu leetu: Turzija negrib, ka Anglija tura sawus kara-pulkus Egiptê. Anglija, kà rahdahs, grib Turzijas wehleschanos ispildit. Gribot sastahdit Egipteeschu kara-spehku, tikai wirsneeki buhschot Angli. Ka zitas leelwalstis nebuhschot preti schahdam nodomam, warbuht Franziju isnemot, to Londonê droschi zerot.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahja Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Stukmanes mums raksta: Kà stahsta, tad kahdam Jehkabmeesta Schihdam, kas sawa amata pehz zepurneeks, notikuse schahda nelaime. Winsch apmeklejis Trentelbergas meestinu 15. marta wakarâ. Ejot us Stukmanes dselszeka peeturas weetu, winam usbrukuse zekâ nelaime. Kahdas tschetras deenas wehlak kahdas zilweks atradis wina lihki, wina zepuri un wina speeki Stukmanes dakâ, kahdas werstes diwas no Trentelbergas pee Daugawas krasta, kura wirsus apaudsis ar preeditehm. Kà tas notizis, naw wehl sinams, tikai stahsta, ka pehz ahrsta peerahdischanas atrastà lihka galwa bijuse sadragata. Ari no Rigas brugu teesas puses bijuse ismeklescha na.

Kaut gan garas naktis beigusschahs, tomehr wehl notikuse kahda sahdsiba, ko gribu pastahstit, kas notikuse 18. martâ sch. g. kahdam schejeeneescham Sw. mahju gruntineekam, kursch naktî no dsirnawahm pahrbrauzis ar samaltu labibu, proti ar kahdeem peezeem maiseem griku putraimu un miltu. Sehtas ruhmê atstahjis wesumu, nojuhdsis sirgu un to eewedis stallî, tad pats eegahjis istabâ, domadams, ka neweens wesuma ne-aiskahrs. Pehz stundas laika winsch eet wesumu nowahkt, bet atrod to pa leelakai daksai nowahktu. Trihs maisus, no kureem weens bijis ar griku putraimeem un otris ar milteem, pakalmeklejot atraduschi Skanstneeku silanâ, bet trescho, kas bijis masaks un weeglaks, tapehz ka sehnalas eekschâ, jaw aisnesuschi, laikam domadami, ka tur eekschâ bihdeleti milti. Kaut gan kahdas deenas pee mineteem maiseem usstahdija sargus, tomehr blehschus nesadsina. Domajams, ka wiss tas notizis gruhtu laiku dehl, ka maistes naw ko ehst.

Pee mums 23. martâ jaw parahdijahs zeelawinas un wabules kà pawasaras wehstneschi. 24. martâ pee mums eeradahs starkis; ari dsehrwes rindahm ween pahrlaischahs, no siltajahm semehm pahrnahkdamas.

28. martâ 1887. g. Lokstinu Upmaleetis.

No Doles mums raksta: Laikrakstôs nereti dabuhn lasit, ka schur un tur kahds bagats, zeenits wihrs nomiris un ar kahdu godu, kahdu mihlestibas parahdischanu tizis pawadits; bet gan reti jeb nemaz kad kahds nabags nomiris un ar kahdu mihlestibas parahdischanu buhtu paglabats. Schoreis zeen. lasitajeem gribu pastahstit, ka ari nabags prot eemantot sawu kaiminu un pasihstamu mihlestibu.

D. pagastâ dsihwoja pee ta pascha pagasta peederiga 70 gadu weza neprezejusehs L. S . . n; jaunâs deenâs sawu pahrtiku wina pelnija strahdadama daschadus darbus, bet pee nespehka dabuja no pagasta palihdsibu preeksch dsihwes usturа. 3. martâ sch. g. minetà L S . . . n bija beigusê sawu dsihwi, bij nomirusê, P. saimneeka pirtî guledama. 11. martâ bija nolikts, winu, kà jebkuru pagasta nabagu paglabat; bet kahdu mihlestibu bij pee pasihstameem eemantojuse, to peerahdija winas behru deena. Neween labs prahws pulzinsch bija sapulzejees winu us kapsehtu pawadit, bet ari winas sahrks un ta weetina bija ar pukehm un sakahm mehtru wihtnehm koschi ispuschkota, kas tikai no skaidras mihlestibas us nomirusscho bija darits. Te waram redset, ka neween augstakeem, bagateem, bet ari nabageem top mihlestiba parahdita, ja tik to ir

Feletons.

Leeldeenas ola.

Pasihstams eeradums, ka pa Leeldeenahm wahram olas, kà augscham zelschanahs sihmi, jo no olas, kur dsihwiba neleekahs buht, isperina dsihwibu, weselu putnu. Ola tà sakot ir nedsihwneeka pahrwehrschanahs par dsihwneeku. Tahlak ari Leeldeenâs ir tahds eeradums, ka zits zitu apbalwo ar Leeldeenas olu. Schos wispahrigos wahrdus sazijuschi par leeldeenu un scho swehtku olahm, ari peeminesim, kahdu sawadu Leeldeenas olu dabujis dahwinatu pahwests. Kà is Romas teek sinots, tad pahwests is Wihnes dabujis peesuhtitu kahdu Leeldeenas olu. Ola pate taisita jeb taisnibu sakot: drejata is elefanta jeb filona kaula. Bet lai olu usschkiltu jeb saplehstu, tad newajaga to sadausit, newajaga saplehst, tikai ta ja-atskruhwê wakam. Kad to atskruhwe, tad atrod olas baltuma weetâ baltu sihda drehbi un olas dselenuma weetâ dahrgu akmeni dseltenâ krahsâ, kuram wehrtiba sneedsahs lihdz 6000 rubku, muhsu naudâ rehkinot.

Schi sawada leeldeenas ola naw wis pahwestam netihschus peesuhtita, bet tur ir sawads eemesls. Kahda pee Austrijas augstakàs muischneezibas peederiga kundse jumsehs peespeesta, ar schahdu dahwanu pahrsteigt swehto katolu basnizas tehwu, tapehz ka winas sirdswehleschanahs spildijusehs. Ta leeta bija tà: Winas dehls bija eemihlejis kahdâ teatru spehletajâ, tà sauktajâ aktrisê, un gribeja to katrâ sinâ prezet. Mahte bija nelaimiga, jo zaur tahdu winas dehlu prezeschanos ar weenkahrschu teatra spehletaju tiktu wina tihra muischneeka zilts aptraipita; bet wina ne-atrada nekahdu lihdsekli, lai dehlu no schahdas nelaimigas prezeschanahs atturetu, winai zits nekas ne-atlikahs, kà Deewu luhgt, lai dehlu no maldischanahs atgreestu. Notikahs brihnums: jaunais muischneeks atgreesahs, proti winsch no daitajas teatra mahkslinieezes atrahwahs, mihlestiba palika aukstaka, winsch wairs to negribeja prezet un tà tad bija atkal atjehdsees, ka wezo muischneeku zilti newajagot aptraipit, apprezejot nemuischneezi. Par tahdu prahta grozischanos mahte bija koti laimiga un lai sawu laimi waretu apleezinat, wina lika nupat aprakstito Leeldeenas olu sagatawot un to peesuhtija pahwestam.

Wehrgu-skolotajs Jaks.

Jaks, kahds nehgeris, agrak wehrgs, bet tagad sw. misiones palihga mahzitajs no sawahm jaunibas deenahm mums dod schahdu sinu: „Kad es wehl jauns biju" tà winsch stahsta, „tad manâ dsimtenê wehl nebij neweena deewbihjiga zilweka. Tikai mana kunga dehls, kas tik pat wezs bija kà es un kas toreis skolâ gahja, mani bij koti eemihkojis un ko par deenu winsch bij skolâ mahzijees, to man wakarâ paslepeni eeksch kehka masâ kambarischa mahzija. Us tahdu wihsi es no wina drihz ween eemahzijos grahmatâ lasit un ari drusku rakstit, lai gan no eesahkuma deesgan gruhti gahja; bet pehzak, kad jaw abi labi lasitaji bijahm, tad nehmahm „Jauno deribu" preekschâ, kur nu perschu pehz perschas usziht igi zauri lasijahm un zaur tahdu bihbeles lasischanu mehs abi diwi pee tahs atsihschanas nahzahm, kà mehs preeksch Deewa esam leeli grehzineeki un kas galâ buhs ar muhsu nemirstigahm dwehselehm. Mehs nu luhdsahm Deewu pehz muhsu prahta apgaismoschanas un tas Kungs ari paklausija muhsu luhgschanu un peeschkihra mums sawu schehlastibu, kà mehs eedroschinajamees sawu zeribu us Jesu Kristu likt. No scha laika nu es eesahku Deewa wahrdus ari ziteem wehrgeem pasludinat. Bet schi leeta newareja tà paslehpta palikt, jo mans kungs to wisu drihz ween dabujis sinat, breesmigi apskaitahs neween par muhsu sapulzeschanos pee Deewa wahrdeem, bet ari par to, ka wina pascha dehls bij deewbihjigs palizis. Winsch man zeeti aisleedsa tahdas sapulzeschanas noturet un ja es to neklausischot, tad solijahs manu meesu ar rihkstehm graisit. Lai nu gan es no muhsu kunga dusmahm bihjos, tad tomehr es newareju un newareju atrautees swehtdeenas rihtos un wakaros ziteem wehrgeem tos Deewa wahrdus nepasludinajis. Un par katru pirmdeenas rihtu es no kunga ar ahdas pletni dabuju ihsti stiprus zirteenus, tà ka mana muguras ahda bij breesmigi sakapata un lihdz otrai pirmdeenai nemaz sadsiht newareja un bez ta es tik ar mokahm ween wareju sawu deenas darbu galâ west. Un tà tas gahja 1½ gada laiku. Weenu pirmdeenu, kad es atkal pehz weza eeraduma turpat muischâ pee koka gluschi pliks biju peesEets, atnahza ar sawu ahdas pletni atkal kungs mani sodit un ilgu laiku us manu sakapatu muguru skatidamees, winsch pehdigi teiza: „Nu Jak, tawa mugura jaw ir tik pilna ar wahtim, kà es tur wairs weetas ne-atronu jaunus zirteenus dot, bet zik ilgi tu domà manai aisleegschanai pretotees?" „Tik ilgi kungs", es atbildeju, „kamehr mans Kungs un Pestitajs manu dsihwibu usturehs." „Bet kapehz tu esi tik teepigs?" winsch prasija atkal no jauna. Nu es atbildeju: „Ak mans kungs, tai jaunâ deenâ, kad schi mana nabaga meesas buhda no semes-pihschkeem tiks augscham zelta, tad es schahs wahtis rahdischu manam debesu tehwam par sihmi manai ustizibai pret winu".

Pehz scheem wahrdeem mans kungs zeeta klusu, un tad pawehleja saweem wehrgeem mani wakâ raisit un us laukeem pee darba lihdz nemt. Wisu to deenu es nu strahdaju daudz preezigaki neka agrak. Pret wakara laiku, kad jaw labi wehlu bij, tad eeradahs muhsu kungs us laukeem. Winsch schur un tur sahles pluhkdams, weenumehr us mani tuwak nahza un pehdigi pee man peenahzis teiza: „Sehdi Jak schè us semes un saki man to ihsto pateesibu, tu sini, kà tawa mugura ir gluschi jehla, pilna ar wahtim un wehl tik gruhts darbs un pee ta wisa tu esi weens noschehlojams wehrgs; tadehl teiz man, waj tu wisâ schinî gruhtibâ ari wari laimigs un meerigs buht?" „Mans kungs", tà es atbildeju, „es

dsihwojot pelnijuschi. Jo kas mihlestibu sehj, tas mihlestiba planj.

31. martâ sch. g. Doleetis.

No Anneneeschem (Nitaures draudsê) mums raksta: Pawasara ir it tuwu klaht un grib bahrgas seemas weetu eenemt; bet schi nu wehl negrib projam dotees, tapehz slahpstahs kà blehdnize schur tur gar meschmalahm. Bet siltais wasaras wehjsch, kà jaw wirswaldineeks, nedod wairs sneega mahmulinai nekur patwehrsmu, tadehl ari jazere, ka baltai mahminai drihsumâ buhs ja-atstahj dsimtene un jadodahs us kahdu laizinu sweschumâ.

No dseedataju pulucem muhs apmekleja wispirms zihrulits, kas nepeekusis trallina sawas dseesminas, no 17. februara sahkot. Bet melnais strasds, kà jaw laikam no kungu kahrtas, lepodamees ar saweem melnajeem swahrkeem, mums pirmreis schogad parahdijahs tikai 16. martâ.

Wezi laudis teiz, kad „Mahras deenâ" wisas upes kopâ satekot, tad gaidama laba wasara. Tapehz ari deretu katram „M. Weesa" lasitajam eewehrot, kahda schogad ir bijuse mineta deena, tad waretu pilnigi katris spreest nahkoscho rudeni, waj wezeem paregoneem ir bijuse taisniba jeb ne.

30. martâ 1887. g. Strautinsch.

Mums raksta: Zeenitâ redakzija! Laipni luhdsu, schahm rindinahm, ko scheit jums peesuhtu, weetu atwehlet sawas zeen. lapas slejâs.

No K.... pagasta N. draudsê. Mihlo „Mahjas Weesi!" Labs laika spridzis jaw notezejis pagahjibas laika straumê, kamehr tew ne-esmu nekahdas sinas pasneedsis no schejeenas, un ko tad lai ari pasneedsi, kad nekas eewehrojams naw notizis. Jo mehs K.... neeschi dsihwojam, pilnigi ustizedamees tam teikumam, kas saka: „Nesuhdatees par nahkamibu, gan nahkamiba pate par sewi sinahs". To ari tuhdal isskaidroschu. Pawasara jaw atnahkuse, semei isdsiht winas aukstumu un nonemt wisai dabai winas balto seemas apsegu, padarit dsihwaku wisu dabu. Bet tikllihdſ pawasara buhs sawu peenahkumu isdarijuse, tad wina projam steigsees, weetu dodama jaukajai wasarai. Lihdſ ar dabas pahrmainischanos ari pahrmainahs lauschu sadsihwe. Dsirdehs atkal malu malâs isrihkojam teatrus, salumu swehtkus, puku balles un daschadus, lauschu prahta attihstischanai derigus isrihkojumus. Kur wehl schahdi raw bijuschi, tur atkal dsirdam, ka jaunekli un jaunekles kopâ ir sanahkuschi, gan usdseedadami kahdu tschetrbalsigu dseesminu, gan pahrspreesdami nahkoschâ wasarâ kahdu isrihkojumu, ko laudim pasneegt, lai ziti uz wineem newaretu rahdit ar pirksteem un sazit:

„Waj juhs slinkojot un puhstot
Tautu gribat godâ zelt?"

Wisi isglihtotakee zits par zitu zenschahs, lai waretu leelaku isglihtibas lomu zauri iswest pee masak isglihtoteem laudim, kuri wehl padewuschees mahntizibai, krogu preekeem un wehl dascheem wezu laiku nekreetnajeem eeradumeem. Bet waj pee mums ari kahds zenschahs, lai waretu schejeeneeschus atturet no winu leeleem krogu preekeem, kureem schejeeneeschi wisai ir padewuschees? Uz to man deemschehl ja-atbild, ka gan neweens. Reti gan kahdam no schejeeneescheem eekriht prahtâ, no sawas jaunàs pa-audses isaudset wihrus, kas uz preekschu neween sawâ pascha, bet ari sawas tautas labâ waretu strahdat. Pee mums wiss, kas zitâs malâs teek atsihts par labu un derigu, teek nosaukts par launeem, lauschu postoscheem darbeem, tà par peemehru laikrakstu lasischana, teatra un zitu isrihkojumu apmekleschana. Jo uz mani paschu ir sazits, kad es taisijos braukt uz schejeenas apkaimes isrihkojumeem: „Labak aisej uz krogu un nodser to naudu, ko tur isdosi, tad tatschu sinasi, ka tas tew ir pee sirds gahjis, bet ko tur dsenasi sawu sirgu un naudu isdosi par neekeem".

Tà, zeen. lasitaji, runà, domà un dara schejeeneeschi. Laikrakstus muhsu pagastâ, kuru ir 50 saimneeki (eerehkinot krogus un pusmuischas) lasa 6, proteet 2 „Mahjas Weesus", 2 „Baltijas Wehstneschus" un 2 „Balsis". Schoreis newalas dehl newaru wairak par schejeenas rakstit, bet ko gan uz preekschu darischu, zik drihs ween buhs eespehjams.

30. martâ 1887. g. Seedinu Alberts.

No Krapes pagasta mums raksta: Sirgu sahdsibas Krapeneeschos nemas negrib beigtees. Ar jaunu gadu sagli ir eewebuschi ari jaunu kahrtibu, katru mehnesi nosagdami pa sirgam. Naktî no 9. uz 10. janwari nosaga schejeenes S. mahju saimneekam M. sirgu ar wisu aisjuhgu. Pehz tam, naktî no 7. uz 8. februari saglis gribeja isprowet sawu laimi pee schejeenes pagasta preekschneeka O. sirgeem, bet tika istrauzets un paspehja aisnest tikai weenas sakas un eemauktus. Bet ko gan ar sakahm bes sirga lai dara? Nahkoschâ naktî tas nosaga K. mahju saimneekam L. ari sirgu. Pakalsdsihschanahs, tapat pirmo, kà ari otro reisi, bija bes sekmes. Ar scheem sirgeem saglim wis wehl nepeetika. Naktî no 14. uz 15. martu nosaga A. mahju saimneekam M. sirgu ar wisu aisjuhgu. Schis, sawu sirgu mekledams, bij dabujis sinat, ka saimneeka M. sirgs esot sagtam atnemts, ka saglis isnuzis un ka sirgu pret usturas samaksaschanu warot dabut. — Wisu scho sahdsibu isdaritaijs, kà doma, esot kahds Gulbenes mahzitaja walsts lozeklis, bet kursch lihdſ schim wehl naw rokâ dabuts.

27. martâ 1887. g. Wanags.

No Jaun-Peebalgas mums raksta, ka tur sahzees sawads eeradums, proti tahds: daschi tehwi leekot puhru noraksti sawahm meitahm pee teesahm, zits simtu, zits ari trihs un wairak simtu. Tahds eeradums buhtu dascheem prezineekeem pa prahtam, kas mekle bruhti ar naudu.

31. martâ 1887. g. Upmaleeschu Peteris.

No Wez-Peebalgas mums raksta: Mehs Wez-Peebaldseeschi preezajamees, ka pawasara atnahkuse ar garakahm deenahm un ihsakahm naktim, kur garnadscheem nahksees gruhtaki, peekopt sawu tumsas amatu. No seemas swehtkeem sahkot, ja nemaldos, tad wairak neka 15 klehtis un mantas kambari uslausti Wez-Peebalgas walstî. Tà par peemehru naktî no 5. uz 6. janwari Ahrnit saimneekam Schehperam issagta wisa gaka, zik preeksch seemas pahrtikas bija eegahdata; ari wina peedsihwotajam saglis panehmis gaku, abeem kopâ 45 lihdſ 47 podus. Gan isdsenajahs, gan ismeklejahs, bet wisa dsenaschana un mekleschana bija welta. Sagts, aiswests un apehsts waj pahrdots — beigts kas beigts.

Wehl gribu ko peeminet, par ko mehs schejeeneeschi loti preezajamees. Pehz leelkunga grafa Scheremetjewa wehleschanas tahs mahjas, kà teesas mahja, daktera mahja lihdſ ar slimnizu (lasareti) un magasine, kas tagad atrodahs muischâ, tiks pret atmaksu no leelkunga puses it sewischki taisitas kahdu werstî no basnizas uz wakaru pusi aiz jaunas kapsehtas, kas 1883. gadâ tika eeswehtita. Schihs mahjas tikschot no keegeleem muhretas, tikai magasine buhschot wiszauri no akmeneem. Tagad jaw wisi wajadsigee akmeni peewesti pehz meistara Brauna wehleschanas, kursch scho leelu darbu usnehmees galâ west; ari daudſ koki sagahdati, tikai keegeli stiktas seemas zeka dehl naw wisi peewesti. Schahm mahjahm, kà ari skolahm no leelkunga gruntes weeta dahwinata, par ko wisi Peebaldseeschi esam winam loti pateizigi. Lai Deews eesahktu darbu paweizina.

Par skolahm runajot, buhtu beigâs wehl japeemin, ko konwentâ februara mehnesî ne-aismirstamà Rattmindera weetâ, kas 8. janwarî sch. g. tika paglabats uz muhschigo dusu, tika eewehlets wina lihdſschinigais paligs, skolotajs J. Sleedes kungs, kas no Jurgeem tikschot eewests sawâ jaunâ amatâ.

28. martâ 1887. g. Swaigsnites Peteris.

No Kehtschu walsts (Nitaures draudsê) mums raksta: „Japut, japut!" tà ween smehs, Kehtschu gruntineeki un rentineeki, issauzam, jo pehdejee diwi sausee gadi mums tik maz augku atnesuschi, tà ka nekahdâ wihsê newaram tikt pee naudas; ari scho pawasaru mums schahds naudas truhkums, ja gribetu kahdu rubliti naudas aisnemtees muhsu walstî, tad gandrihs ar uguni buhtu jamekle. Sem schahdeem gruhteem naudas apstahkleem pats par sewi protams, ka teesas wihreem apkahrt jabrauz un mantas japeeraksta un uhtrupes ja-issludina — ahmuram buhs scho pawasaru darbs. Pee schihs paschas reisas gribu pastahstit kahdu retu atgadijumu, kas notika kahdas nedelas atpakal. Kamehr kahds saimneeka dehls uz Rigu brauz, no tureenas naudu pahrwest, tamehr teesas wihri usrakstijuschi mantas un uhtrupi likuschi issludinat basnizà; bet par laimi minetam brauzejam gadijahs naudu pahrwest mahjà un tà tad uhtrupe atkal bija basnizà jaleek atsaukt.

27. martâ 1887. g. Lejeetis.

No Nitaures mums raksta: Naktî no 10. uz 11. martâ sch. g. nodega schejeenas muischas ihpaschneekam rijas, zaur ko ari kukoma maschine un wehl daudſ zitu derigu leetu krita ugunij par upuri. Uguna zehlons naw sinams.

— Naktî no 23. uz 24. martu nodega Krona Kosas Lauken mahju gruntineekam S. lopu stallis un seena schkuhnis, pee kam ari apdeguschi diwi ahschi, kuri to brihdi gadijuschees kuhtî. Skahde loti leela. Ari to paschu nakti nodega schejeenas Koken kalnâ peezas ehkas.

31. martâ 1887. g. Strautinsch.

No Baldones (Kursemê) mums raksta: Laiks rahda, ka pawasara eestahjusehs, putnini sawas dseesminas ne-apnihstoschi skandina tam Wisaugstakajam par godu un mums zilwekeem par preeku. Atskatotees uz pagahjuscho seemu waram leezinat, ka — lai gan maz ragawu zelsch bij — ir peeteekoschi pelnas daudseem bijuse. Sinams brauzejeem daschs grasis isgaisis, tur kur ar ragawu zelu brauzot, nebuhtu ne domas uz tahdahm isdoschanahm bijuschas. — No sagleem puslihdſ labi tikam pagahjuscho seemu zauri. Saprotams bes sagschanas naw neweenu gadu bijis, tà ari tas nebij pagahjuschajà seemâ, tatschu tik leelskà meerà, kà teek no daschahm pusehm laikrakstos sinots, tas pee mums Baldoneescheem naw notizis.

20. martâ 1887. g. Bahlina Jahnis.

No Plozkas mums raksta: Pee mums scho seemu sals bija masaks neka pehrnajà gadà. Sneega nebija wisai daudſ, daschu reisu tas pats nosuda. Gar pilsehtu tezedama, Wislas jeb Weikseles upe pahrsala tikai janwara mehnesî, tà ka wareja par winu pahreet kahjahm; pehz pahris nedelahm tikai wareja eesahkt braukt. Februara mehnesî atkal tas isgahja, tà ka jaw ta pascha mehnescha beigâs eesahka pa Weikseli braukt twaikoni un laiwas. Schim brihscham laiks te ir brangi silts. No 20. marta sahkot jaw daschu deenu bija 10 lihdſ 13 grahdu siltums. Zihruki jaw eesahkuschi sawas dseesmas trallinat 17. februarî.

Plozkâ, 25. martâ 1887. g. P. Pahwuls.

Eekschsemes sinas.

No Krimuldas draudses. Man kà zekineekam atgadijahs 9. martâ sch. g. braukt pa Peterburgas zelu, gar Engelhardta pastu; netahku no Engelhardta muischas Ragan kroga eeraugu leelu garu rindu brauzam pakal. Sirgs man jaw no dabas tahds pakuhtris un baribas truhkuma dehl tik ko kaulôs un ahdâ turahs. Tadehl es biju peespeests schosejas malâ peeturet, lai ne-aiskawetu zitus brauzejus. — Garam brauzejus es pasinu par zitas tautas behrineekeem, kuri uz muhschigeem meera mahjokleem pawadija kahdu no sawejeem. — Ar diweem sirgeem aisjuhgti lihku rati brauza papreekschu, kuri kà wehlak dsirdeju, no Krimuldas preeksch tam bija ihreti, un aiz teem tà ap pahradesmit zitu behrineeku rati loti spihdoschâ aisjuhgâ; katrôs ratôs sehdeja pa trim personahm, smalki gehrbuschahs. — Lai gan wisi no garam brauzotscheem behrineekeem man isliikahs buht bruhni gihmî, un melneem mateem, kundses ar raudatahm azim un kungi ar nopeetnu sehru seju, tomehr newareju sawahm saulê apschibejuschahm azim tizet, ka tee buhtu Tschigani. — Sinkahribas pahrnemts ar sawu mehmo ausaini aislaidu lihdſ minetam Ragan krogam un apwaizajos, kas aiswests uz smiltaini un kas wina pawaditaji. — Krodseneeze man stahstija, ka Jerkules muischas Balpek krogâ eebraukuscheem Tschiganeem behrns un kahds 60 gadus wezs wihrs nomiris, bes ka buhtu mantu iswehlejis, atstahdams atraitnei weenu kaulôs un ahdâ stipru sirgu, ratus, spilwenus, kastroli, peezas pascha pihtas dschindschalas, trihs aitu ahdas u. t. t. — Kamehr es sawu behro pabaroju, eenahza kahds tureenes kaiminsch, kuesch stahstija, ka bijis Balpek krogâ un redsejis, ka tur pee nelaika zeremonijas isdarijis Kr. walsts walodigais skrodelis.

Tschigani ne ax, ne sehj, nedſ ari krahj schkahnôs un tomehr wini labi pahrtikuschi un pawada sawus peederigus ar jo pilnu rozibu. Daudſ gan nebuhs, kas waizatu, no ka Tschigani pahrteek! . . . Ja nama tehws waj nama mahte nedod Tschiganeem ar labu, kas teem wajadsigs, tad tee aiseet lahdedami un draudedami: „tu manis peeminesi" un t. t. un ja ne otru nakti, tad par kahdahm nedelahm wehlaku wini islaupihs waj nu klehti waj kuhti, un kur nu kersi Tschiganu kruhmôs! Daudſi saimneeki Tschiganus wehl tura sawâs mahjâs un zaur to apgrehtina sawus kaiminus. (D. L.)

Sinojums Zimses peeminekla leetà. Isgahjuschâ pawasarî Zimses komiteja israksija konkurrenzi preeksch nelaika seminara direktora Zimses kapa peeminekla. Pee schahs konkurrenzes peedalijahs 5 konkurrenti ar 6 projekteem, kurus tee lihdſ julija mehnescha beigahm eesuhtija komitejas preekschneekam, mahzitajam Neuland'a kungam Walmeerâ. Eesuhtitee projekti bija sihmeti schahdahm dewisehm: 1) „Concordia", 2) „Godajeet miruschos", 3) „Ergo", 4) „Bez Deewa swehtibas un palihga zilweks zenschahs welti", 5) „Tikumibas alga" un 6) „Vivite venio".

Pee katra projekta bij peelikta aissehgeleta wehstule, kurà atradahs ta mahklineeka wahrds, kas projektu bija sastahdijis un eesuhtijis. No schahm wehstulehm tik protams to attaisa, kas peeder pee ta projekta, kam goda algu nospreesch. Tahs wehstules, kas peeder pee teem projekteem, kas goda algas nedabu, neteek atplehstas, un paleek tadehl noslehpums ne ween publikai, bet ari goda algas komitejai.

Pehz Zimses komitejas spreeduma no 3. janwara 1886, minetos projektus zirkulara wihsê suhtija apkahrt no weena komitejas lozekla uz otru. Zirkulazija beidsahs nowembra mehnesî 1886. gadâ, tà ka goda algas komiteja, sastahwoscha no 2 leetas pratejeem un 3 komitejas lozekleem, wareja sanahkt uz sehdeschanu 5. janwarî sch. g. Rigâ. Pee tam tee komitejas lozekli, kas pee goda algas komitejas sehdeschanas nepeedalijahs, bija eesuhtijuschi sawus spreedumus ar wehstulehm.

Goda algas komiteja pahrspreeda katru projektu par sewi un nahza pehz garakas diskusijas pee ta gala spreeduma, ka ta no Zimses komitejas isslolità goda alga no 100 rubleem peeschkirama projektam „Vivite venio", tadehl ka tas: a) dailes sinâ weens no kreetnakeem un ka b) pee wina wiswairak eewehroti tee nosazijumi, uz kureem komiteja konkurrenzi israksiot ihpaschi bija likusi swaru. Ari tee no komitejas lozekleem zaur wehstulehm eesuhtitee spreedumi atsina mineto projektu par goda algas zeenigu. To wehstuli atwerot, kas projektam „Vivite venio" bija lihdſ suhtita, israhdijahs, ka scha projekta sastahditajs un eesuhtitajs bija Leepajas architekts H. M. Korth kungs.

Tee ziti kungi, kas pee konkurrenzes peedalijuschees, teek luhgti sawus projektus sanemt no hofteesas adwokata A. Weber'a kunga Rigâ.

No wina darbeem mantoja wisleelako komitejas peekrischanu un atsihschanu projekts „Godajeet miruschos". Eewehrojot scha projekta kreetnumu, komiteja nospreeda, zaur Webera kungu minetà projekta sastahditajam pasneegt atsihschanas rakstu.

Schwede,
Zimses komitejas rakstu wedejs.

Walmeerâ, 22. martâ 1887.

No Lubijas (Leeseres daudsê). Schejeeneeschus istrauzeja breesmiga, muhsu apgabalâ wehl nedsirdeta slepkawiba. — 13. marta wakarâ trihs Lubijeeschi, pastaigaschanahs pehz aisgahjuschi uz Wehjawas Laktu krogu, kahdam draugam preekschâ. Krogâ gaididami sahkuschi dsert stiprus dsehreenus, pehz kam tee aisgahjuschi, kà stahsta, tehrina nesamaksajuschi. Krodsineeze, atraitne L., wineem aisgahjuscheem, teikuse pret Wehjaweeti G. (kursch, tapat ka wina beedris L., ar Wehjaweetis, bijis labi eedsehrees un uz weena no aisgahjejeem greisirdigs), ka tahdeem senkeem gan wajadsejis labi sadot par ahdu. Gribedams krodsineezes prahtam istapt, tuhlit ar beedri dsinees behgleem pakal. Schee, pamanijuschi, ka teem dsenahs pakal, eegreesuschees no zeła purwâ. Pehz tam, kad kahdu laizinu pa purwu bija gahjuschi, behgti usgahjuschi atkal uz leelzeła un sołojuschi tahlak uz Lubiju. Uz krustzeleem nokluwuschi, wini apstahjuschees, jo bijis jaschkirahs. Te paschâs zeła juhtis noschwingst gaisâ ar wisu sakni isgreesta leepas runga un — weens no draugeem, skrodelis Zihrulis, aisbara uz muhschibu sawas azis; runga noschib otrreis gaisâ: te kriht otrs upurs — kurpneeks Osolinsch. Treschais, segleneeks K., kursch bijis gabalinu preekschâ, ari nespehjis isbehgt: G. winu panahzis un swehlis ar rungu pa aust, bet K. aisgruhdis wehl laikâ roku preek-

---

tizu, kà wirs semes otra wairs laimigaka naw par mani, jo es ar sawu likteni esmu gluschi pilnâ meerâ." Tad pehz brihtina winsch atkal uz mani teiza: „Jak, waj naw teesa, tu man esi stahstijis, kà ta kristiga tiziba mahzot ari preeksch tahdeem Deewu luhgt, kas otru sit un apbehdina, waj tad nu tu ari waretu preeksch sawa weza kunga Deewu luhgt?" „Ar preeku un no wisas sirds es to waru darit," tà es atbildeju. Pehz tam, mehs abi nokritahm uz zeleem un es luhdsu Deewu par sawu wezo kungu. Pehz scha notikuma winsch daudsreis nahza uz lauku pee manis un es ar winu par winu arweenu Deewu luhdsu. Pehdigi ari mans kungs atrada pilnigu Deewa meeru sawâ dwehselê. No ta laika mehs abi kà brahli kopâ eeksch mihlestibas dsihwojahm weenâ sabeedribâ. Beidsot mans kungs pehz kahda laika palika slims un uz sawas mirschanas gultas winsch man schkinkoja brihwestibu un man it nopeetni peekodinaja to ewangelijumu ziteem wehrgeem tik ilgi pasludinat, lihdſ kamehr es pats dsihwojot. Winsch man ari to teiza, kà tur debesîs mehs weenreis atkal kopâ saredsesohtees. Es esmu daschus kristigus laudis schai laikâ mahzijees pasiht, kurus es ari pateesi mihloju. Bet lihdſ schim es wehl neweena tahda ne-esmu atradis, ko es tik sirsnigi waretu mihlot, kà manu wezo kungu. Deews lai winam peeschkir saldu dusu un preezigu augschamzelschanos! Ja, es zeru un ticu, kà es winu tur debesîs weenreis atradischu, kur muhs wairs neweens ne-isschkirs.

Sbrg.

Krahschanas lahdes Kreewijà.

Kreewu Maskawas awises pasneedſ garaku rakstu par krahschanas lahdehm Kreewijà. Is schi rakstа kahdas ihsas sinas pasneegsim ari schinî weetâ un to daridami, domajam saweem zeen. lasitajeem pa prahtam darijuschi.

Pirmà krahschanas lahde (sparkase) tika 1865. gadâ dibinata no kahda muischasihpaschneeka Luginà, kahdâ Kastromas gubernas sahdschâ. Trihs gadus wehlak, proti 1. julijà 1869. gadâ, tika atklahta Wilandes krahschanas lahde. No ta laika sahkot scho derigu eestahschu skaitlis leelisti wairojees, tà ka 1. majâ 1885. gadâ jaw bija 1300 krahschanas lahschu. No 756 krahschanas lahdehm ir augscham minetai awisei wajadsigee skaitli pee rokas, kuri atteezahs uz 1883. gadu un tamdehl gan kahdus gadus wezi. Pehz teem nu redsams, ka minetahm 756 krahschanas lahdehm 1883. gadâ bija 204,823 kapitala noguldituju, proti 204,823 zilweku noguldija naudu krahschanas lahdês. Winu noguldituee kapitali kopâ sneedsahs lihdſ 5 milioneem rubku un reserwes kapitals bija leels 649,420 rbl. Naudas schinîs krahschanas lahdês tika apgrosits lihdſ 61 milionam.

schâ, kurai eerozis isschkehlis leelu robu; tomehr ari galwa tikuse satrizinata, tà ka K. apgihbis nokritis pee semes. Schahdu warona darbu pastrahdajis, G. pahrmeklejis sawu upuru keschas un atnehmis naudu, kahdus 17 rublus, pee kam kà pee dsihwibas palikuschais K. stahstot, bijis palihdsigs ari L., kursch pa to laiku, kamehr G. breesmu darbu isdarijis, bijis kruhmôs un wehmis un tik tad peenahzis, kad G. upuru keschas pahrmeklejis. Pehz tam slepkawa aislaidees atpakal uf Laktu krogu. — Rihta gaismiñai swihstot, K. pamodees no gehbona un, schanschaligo breesmu lauku apskatijis, aisgahjis pee tuwumâ dsihwojoschà Lubijas pagasta wezakà. Kad kaudis uf breesmu weetu nonahza, ari kurpneeks Osolinsch bijis atschirdsees un rahpus aisrahpees lihdf kalninâ stahwoschai Lubijas walsts mahjai. Skroderis Zihruls turpreti bij miris un, kà ahrsts apleezina, tuhlit uf weetas, pehz siteena. Bet ari Osolinsch pehz nedelas gruhtas ilgas wahrgschanas jaw bija lihkis. Pee K., lai gan ari gruhti eewainots, zerot uf isweselofchanos. — Tuhlit pa pehdahm sadsihtais noseedsneeks eesahkumâ gan leedsees, ka esot kahdu nositis waj ari tik mehginajis sist. Bet wehlak, redsedams sawa upura, Zihruka, isdsisuschahs meesas ar sehru dseesmahm no walsts mahjas aiswadot uf muhschigo meera weetinu, un nespehdams atspehkot skaidros peerahdijumus, winsch sirdî satreekts atsina sawu noseegumu, un ari isteiza, ka weens pats isdarijis breesmu darbu. Wainigais nodots Zehsu brugu teesai tahlakai ismekleschanai. (B. W.)

Rehwele. Kà Igaunu awise „Tall. Sõbber" raksta, tad pee „Linda" beedribas dibinaschanas daudf turigaki laudis no nabadsigeem laudim masakas naudas summas sanehmuschi, lai „Linda" beedribas akzijas par to nopirktu. Kad nabadsigee laudis sawu naudu gribeja atpakal dabut, tad tee, kas akzijas pirkuschi, winus raidija pee „Lindas" beedribas, lai ta naudu atmaksajot. Augscham minetà awise nu uf to dara usmanigu, lai nabadsigee laudis nu greeschahs pee teem, kam wini naudu dewuschi, jo scheem tikai peenahkahs, kà akzionareem, no beedribas naudu atpakal prasit, wineem, nabadsigeem laudim, ja-atprasot nauda no teem, kureem to dewuschi.

No Jerwenes apgabala raksta „Wirulanei": Koikas muischas ihpaschneeks, v. Grünewald kgs, kas pee sawa pagasta sawas labsirdibas un labdaribas dehl stahw leelâ godâ, swineja 3. martâ sawas sudraba kahsas. Swehtku deenâ gawilneeku pahris tika apsweizinats no dseesmas, ko skolneeki dseedaja. Kad kafeja bija dserta, tad gawilneeku pahris dewahs uf „mas-behrnu" skolu, kas kahdas tschetras werstes no muischas atrodahs. Tur, pee uszelteem goda wahrteem winus apsweizinaja pagasta preekschneeki un saimneeki un skolâ ee-ejot 50 masas meitinas, 3 lihdf 10 gadu wezas, apsweizinaja sawu labdari. Eemeslis, zaur ko schis dsimtkungs pee saweem laudim tahdu mihlestibu eeguwis, isskaidrojahs zaur to, ka winsch teem arweenu bijis ihsts tehws un labdaris. Mahjas winsch pahrdewis par mehrenahm zenahm un krogu sawâ pagastâ slehdsis. Bes tam winsch ustura 3 skolas un augscham minetu „masbehrnu skolu", kur behrnus mahza un usrauga no 3 lihdf 10 gadus wezus. Swehtku deenâ dsimtskungs pagastam dahwinaja semes gabalu preeksch pagastu mahjas, wehrtibâ no tuhkstosch peezsimteem rubleem.

Dr. Bulis, bijuschais „Tehwijas" redaktors un Jelgawas Latw. beedribas preekschneeks, tà „D. L." sino, schajâs deenâs aisbrauzis uf Deenwidus Kreewiju, uf Krimu. Winsch pehdigâ laikâ koti slimoja, tà ka mas bija ko zeret uf atweseloschanos. Schis wihrs daschu labu sweedru lahsi slazinajis Latweeschu tautas druwâ; zerešim ka mihligais deenwidu gaiss eespehs atdot winam weselibu un spehkus preeksch turpmakas darbibas tautai par labu!

Kuldigas swars preeksch jaunbuhwejamâ Rigas-Wentspus dselszeka. Uf scho leetu simejotees „Kurs. gub. aw." dabujuse schahdu rakstu no Wentspils:

Ir sinams, ka preeksch kahdeem gadeem jautajums tika sakustinats par Rigas-Tukumas dselszeka pagarinaschanu lihdf Wentspilei un jaw mehrischanas tika isdaritas, ko darot lihnija tika wilkta no Tukumas taisni uf seemeleem no Usmaites esara lihdf Wentspilei. Toreis Kuldigas pilsehtas magistrats un pehz tam Wentspils tirgotaji luhdsa atkauju preeksch buhwejamâ dselszeka, bet ar waldibas apgalwibu, ka lihnija eeschot gar Kuldigu. Pee tam pilnwarneeki issazija, ka luhguma eesneedseji paschi uf sewu rehkinu liklikschot ismehrit Tukumas-Kuldigas-Wentspils dselszeka lihniju. Schinî leetâ tka tahdi spreedumi sinami:

Kuldigas pilsehta, kurai kahdi 3000 eedsihwotaji un pee Wentes upes krasta zelta, atrodahs gandrihs wakaru Kursemes widû proti tahdâ apgabalâ, kas tiklab sawas auglitas dehl, kà ari tadehl, ka jo beeschaki apdsihwots, peeskaitams pee Kursemes labakahs dalas un kuram zaur sawu tirgoschanos ar labibu, linsehklahm un ziteem lauksaimneezibas raschojumem no leela swara. Wentspils prezes, kas iswedumas uf ahrsemehm, ihpaschi dabuhn no Kuldigas un winas apkahrtnes.

Neskatotees uf to, Kuldigas pilsehta peebsihwoja eewehrojamu attihstischanos zaur to, ka tur beidsamâ laikâ eetaisitas daschadas skolas un fabrikas. No fabrikahm lai peeminam adatu fabriku, kur strahda 100 lihdf 200 strahdneeku. Kuldigas tuwumâ atrodahs eewehrojami gipsas un kalku lehgeri un uhdenskritums (rumba), kas atrodahs Wentes upê pee Kuldigas un ir eewehrojams uhdens spehks, tà ka to waretu isleetat preeksch fabriku un zitu eetaisu dsihschanas. Sem tahdeem apstahkleem Kuldigas pilsehtai, kurai wisas ihpaschibas, lai tiktu par amatneezibas, ruhpneezibas un tirdsneezibas weetu, tà tad tikai wajaga, lai wina zaur dselszeku tiktu saweenota ar Wentspils ostu. Kuldigas tahkakai usplaukschanai tikai waretu buht par apdraudeschanu, ka Rigas-Tukumas dselszelsch taisnâ lihnijâ tiktu saweenots ar Wentspils ostu, pee kam Kuldiga tiktu atstahta attahkumâ no 35 lihdf 40 werstehm. Tahdâ reisâ Kuldiga tiktu atstahta pee malas lihdf ar labako daku gubernâ un dselszelsch tad eetu zaur mescheem un tahdeem apgabaleem, kas mas apdsihwoti un tamlihdsigi ari masak apkopti.

Dselszeka lihniju no Tukumas welkot un aisnemot Kuldigu, dselszeka lihnija tikai taptu pagarinata kahdas 18 werstes. Wispahrigam labumam schahda pagarinaschana nemas neskahdetu (pehz Rigas tirdsneezibas pratejeem schahda pagarinaschana tikai schim dselszeam buhtu par labu), bet dselszeka eenemschanas pawairotu, ihpaschi wehl tapehz, ka Rigas osta, kas wisu seemu aissalusi, zaur Wentspils ostu usturetos tà sakot wisu seemu swabada, proti Wentspils osta gandrihs wisu seemu ne-aissalst un tamdehl war usturet pastahwigu kugoschanu, tà tad zaur dselszeku ar Wentspils ostu saweenota Rigas osta ari stahwetu zauru gadu ar kugineezibu sakarâ, kas preeksch tirgoschanas pilsehtas no leela swara.

Tik tahku augscham minetais eesuhtijums. „Kursemes Gub. aw." redakzija peesihmê, ka lihdsigas domas ari issazijuse „Rigas birschas komiteja."

Peterburga. Sihmejotees uf sawadu sahdsibu, kas tika isdarita dselszeka branzeenâ, brauzot no Dinaburgas uf Peterburgu un par kuru sahdsibu isgahjuschâ numurâ jo plaschi sinojam, tagad lasam wehl schahdas sinas: „Pet. Lisk." dabujis no Reschizas sinu, ka blehdis, kas kastê bija paslehpees un tad naudas kasti tur dabujis eekschâ, 23. martâ pats no sawa prahta nogahjis pee Pleskawas polizijmeistara un tam sawu noseedsigo darbu isteizis. Winu sauz par Michailowski un winsch isteiza, ka winsch pehz isdaritas sahdsibas uf wagonu jumtu jeb augschu uslihdis un no tureenas nokahpis un eegahjis otrâ wagonî, kur tad kopâ ar sawu beedri Liebermani meerigi tahlaku brauzis. Abi noseedsneeki nodoti ismekleschanas teesnesim Luzinâ, Witebskas gubernâ. — Kà „Pet. Gas." dabujis sinat, tad konduktoram Timoschischenkam, zaur kura ismanibu sahdsiba nahkuse gaismâ, dota alga no 300 rbl. un pa-augstinats par wirskonduktoru.

Peterburga. Kà „Now. Wr." sino, tad tautas apgaismoschanas ministerija galigi isspreduse jautajumu, ka amatneezibas mahziba eewedama elementarskolâs un schahda mahziba pasneedsama katrâ weetâ, peelihdsinot tureenas weetigeem apstahkleem.

— Kà „Pet. Wed". sino, tad keisarisku-geografisku beedriba sakustinajuse jautajumu, waj nebuhtu Afrikas zelotajam, Dr. W. Junker'am par godu taisama medala, kas masak pasihstamu semju pehtitajeem tiktu pasneegta.

Kreewu awisê „Rustij Inwalid" atronam sinas par Kreewu armijas sastawu 1885. g. Minetâ gadâ kahrtigâ kara spehkâ atradahs deenestâ: 30,309 generali, schtaba- un augstaki wirsneeki un 807,009 semakee kareiwi. Gadu laikâ sinams notika daschas pahrmainas, tà ka ap jauno gadu (1886 g.) generalu, schtaba- un augstaku wirsneeku bij 30,655 un semako kareiwu 824,762. Pehdejee isdalijahs pehz schkirahm schahdi:

Kahjneeku:	607,647	zilweku
Jahtneeku:	77,140	„
Artileristu:	114,325	„
Sapeeru u. z.:	25,650	„

Schinîs skaitlos eeskaitami tiklab ihstâ deenestâ stahwoschee kà ari reserwisti.

Semkopibas un saimneezibas nodaļa.

Sakmehsloschana.

No Th. Welcherta.

Pehz pehrnâ slapjà gada daschs semkopis suhrojahs mehslu truhkuma dehl, jo zaur seemas labibas ne-isdoschanos, truhkst pakaisu salmu un zaur to ari leelakà daļa mehslu. Kà nu islihdsetees? Tee, kuri skuju meschu tuwumâ dsihwo, war skujas pakaisahm leetot, bet ko lai tee tà sakamee lauzeneeki dara, kureem meschs 4 lihdf 5 juhdses tahlumâ? Skunsts-mehslus bes kuhtsmehsleem leetot, ari newisai derigi, jo kà jaw sinams, superfosfats bes peeteekoschahm humus (truhdu semes) dalahm lahgâ nekuhst. Te nu beretu papuwes ar augeem, ar sakmehsleem mehslot.

Sakmehsloschanai issehtee augi zaur lapahm is atmosferes jeb gaisa slahpekli un oglu weelu peewelk un zaur ee-arschanu semei atdod. Zaur ee-arto augu satruhdeschanu ronahs humus, kursch daudf mitruma usnem un to ilgaku laiku peepatur un sausu semi atwehsina un mitru ustur.

Kad sakmehsloschanai sehtee augi daudf steebru, lapu un zeetas saknes satur, tad zeeta grunts-seme zaur teem teek stipri irdinata. Ari salmu augi pehz sakmehsloschanas nesakriht weldrê un ir raschigaki; zaur sakmehsloschanu top ari seme bes ka kuhts mehslus aiskertu, treknaka, bagataka, un tahdâs mahjâs, kur zaur sliktu usbuhwi ehkas lauka galâ atronahs un mehsli tahlu jo tahlu jaweds, zaur sakmehsloschanu daudf laiku un sirgu spehku aistaupa.

Sakmehsloschanai janem stipri lapoti, ahtri augoschi un ne wisai dahrgi augi, par peemehru lehzas un ausas. Ari schos augus wajaga labi pabeesi un agri seht.

Tiklihdf kad augi sahk seedet, tee, kad naw wisi trekni auguschi, peewelami un tad ee-arami; bet turpreti, kad trekni auguschi, janoplauj, ja-isklihdina un tad ja-ee-ar. Uf sakmehsloschanu sehts superfosfats wislabaki atmaksajahs, jo zaur semes truhdu bagatibu fosforskahbe un slahpeklis ar semi wislabaki saweenojahs un augeem wajadsigo baribas saturu pasneedf. Sakmehslu eespehja pastahw diwi gadi.

Is Rigas.

Sinas is Rigas teesahm. Rigas rahtes kriminal-deputazijâ tika starp zitahm leetahm ari isspreestas schahdas, kuras atstahstam pehz „Rig. Tagebl."

Tirgotajam Andrejam Muraschewam, kas 10. nowembrî p. g. uf Daugawas tirgus bija turejis puwuschas siwis, peespreeda 50 rublus naudas strahpes un ja nespehtu maksat 15 deenas arestes.

Juhrmani Jahni Grilli atsina par wainigu, ka junija mehnesî no sawa pasascheera prasijis wairak maksas neka taksê usdots un uf pasascheera prasijumu, lai taksi parahdot, to nedarija; winam peespreeda strahpi no 10 rubleem jeb 2 deenahm arestes.

Annai Willing, kas bes atkaujas bija likuse diwus ehrbegu jumtus ar dehleem apsist, peespreeda 10 rublus naudas strahpes jeb 2 deenas arestes un 4 nedelas laikâ winai minetâ nekahrtiba jumtu sinâ janowehrsch, zitadi tas teek isdarits no teesas puses.

Jehkabam Seemelam, kas 10. dezembrî 1885. gadâ taisijis trokšni, par trokschna zelschanu peespreeda 5 rublus naudas strahpes jeb 1 deenu arestes.

14 gadus wezajai Bertai Oppermann, kura par wainigu atsihta, ka pee skolotaja kundses Johannas Bange deenedama, panehmuse gredsenu, peespreeda diwus mehneschus zeetuma strahpes un skahdes atlihdsinaschanu no 15 rubleem.

Kutscheerim Dahwidam Swaren, kas 4. nowembrî p. g. kahdu no wina kunga, tirgona Dahwida Esischa preeksch aisweschanas ustizeto wesumu sahls, wehrtibâ no 24 rbl., peesawinajis, peespreeda 4 mehneschus zeetuma strahpes un skahdes atlihdsinaschanu.

Ahrrigas sawstarpigai ugunsapdroschinaschanas beedribai peeltdeen bij sapulze, kur, kà „Rig. Tageblatt" sino, par sapulzes wadoni eezelts darbdirektors J. Panders. Uf 31. dezembri 1886 beedribâ ehku bij apdroschinats par 15,756,812 rubl., jeb gada laikâ bij peenahzis klaht par 227,142 rubl. Notezejuschâ gadâ beedribai par notikuscheem 48 ugunsgrehkeem nahzees ismaksat 45,323 rubl., jeb 14,000 rubl. masak, ne kà pehz 5-gadu zaurmehra bij aprehkinats. Beedribas skaidrà pelna sneedsahs uf 34,222 rbl. 27 kap., kura summa peerakstita reserwas kapitalam, kas tagad 154,778 rbl. 62 kap. leels. Par waldes lozekleem atkal eezehla A. D. Chrustalewu, O. v. Böttcheru un F. Werneri, par weetneeku — E. Breedi, par rewidenteem — H. J. Böthführu, wezako W. Vajenu un C. J. Schrempffu, un par apspreedeju kommisijas lozekleem — C. v. Tallbergi un A. Frederkingu.

Konzesija. Widsemes gubernators atkahwis cand. chem. A. Trampedacham, Bischumuischâ pee Bauskas eelas Nr. 59 atwehrt eestahdi, kur isgatawot chemiskus produktus un apteekneeku prezes.

Februara mehnesî Rigâ peedsima 456 behrni (228 puiseni un 228 meitenes), nomira 393 personas (207 wihreeschi un 186 seeweetes) un salaulaja 138 pahrus. 1886. gada februarî schee skaitli bij 467, 315 un 141.

Pahrgrosijumi polizijas deenastâ. Maskawas Ahrrigas waltmeistars Jakschewitschs atlaists no deenasta. Waltmeistars J. Grizans eezelts par II. pilsehtas dalas 1. kwart. usrauga paliga weetneeku. Kwartalusrauga paligs von Knauts pee I. pilsehtas dalas par 1. kwart. usrauga weetneeku. Waltmeistars Denkers peelaists par kwartala usrauga weetneeka paligu Peterburgas Ahrrigâ 2. kwartalâ.

Sinojums no polizijas. Pehz 1886. gadâ isdotâ nosazijuma par braukschanu Rigâ, Rigas polizijas walde zaur scho issino wispahrigai eewehroschanai, ka wisas suhdsibas par suhrmaneem, peenesamas pee weetigâs pilsehtas dalas waldes, kur tahs tuhlin teek isspreestas. Suhdsibas par braukschanas maksas augstumu teek tuhlin isschkirtas no pilsehtas waldehm, bet wisôs zitôs atgadijumôs waldes turahs pee min. nosazijumu 15. un 16. par. un sewischkôs atgadijumôs teek nodotas wezakam polizijmeistara kungam.

Jaunakais polizijmeistars barons Engelhardts.

Krahpschana. Wihna pagraba turetajs Minzeelâ Nr. 1, Filips Lehmans pasinoja, ka pee wina 21. martâ, ap plkst. 11 preeksch pusdeenas eenahzis kahds jauns zilweks uf Tronamantneeka bulwara Nr. 15 dsihwojoschà barona Klot wahrdâ apstellejis 7 pudeles wihnu, 5 rbl. 60 kap. wehrtibâ, un luhdsis, lai winam to nosuhta uf dsihwokli, kur samaksaschot. Kad ekspresis Nr. 2, Martinsch Dischlers wihnu aisnesis uf min. dsihwokli, tad winsch uf trepehm satizis to paschu nepasihstamo zilweku, kursch wihnu sanehmis un aissuhtijis winu wehl pehz 6 pudelehm. Kad ekspresis pa otram lahgam wihnu aisnesis, tad barons Klots isskaidrojis, ka winsch to ne-esot pastellejis un winam ari ne-esot neweena sulaina.

Nelaimes atgadijums. 27. martâ ap pulksten 5 no rihta, Lodera sahgu dsirnawu strahdneeks, pee Walkas peerakstitais Karls Purinsch, strahdajot uf dehlu kaudses, isslideja un nokrita semê, pee kam winsch puslihdf eewehrojami eewainojahs.

Atrasts slihkona lihkis. 27. martâ ap pulksten 11 no rihta, pihsehtas kanalî pee Basteikalna atrada kahda nepasihstama, ap 40 gadu weza wihreescha jaw eetruhdejuschu lihki, kursch, pehz drehbehm eewehrojot, peeder pee strahdneeku kahrtas.

Sihkumi.

Is muhsu weesigâs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beebriba".

Leeldeenas swehtku pirmajâ deenâ, 5. aprilî 1887. g., teatris, israhdihs lugu „Pahrdotais meegs". Sahkums pulksten 7½ wakarâ.

Otrajâ swehtku deenâ, 6. aprilî sch. g., balle.

„Jonatana beebriba".

Otrajâ Leeldeenas swehtku deenâ, 6. aprilî 1887. g. buhs balle.

Tak paschâ deenâ buhs ari schahdas beedribas balle:

„Rigas amatneeku palihdsibas beedribâ".

„Tornakalna Latw. palihdsibas beedribâ".

„Rigas Seedona palihdsibas beedribâ" (wingrotaju sahlê).

„Rigas palihdsibas beedribâ".

„Katrinas dambja dseed. beedribâ".

„Walmeeras beedriba".

Otrajâ Leeldeenas swehtku deenâ, 6. aprilî sch. g., teatris, israhdihs lugas: „Kahds brihdis kantori" un „Wezaki un behrni".

„Walkas Weesigâ Beedriba".

Otrajâ Leeldeenas swehtku deenâ, 6. aprilî sch. g. teatris, wairakbalsiga dseedaschana un humoristigi usdewumi.

„Jelgawas Latw. Beebriba".

Leeldeenas atswehtê, 12. aprilî sch. g. teatris sem Adolf Allunana kunga wadischanas pilsehtas teatra namâ. Israhdihs lugu „Wahzisti un Latwisti jeb pilsehtas galwa". Pehz teatra balle Zehra sahlê.

„Kuldigas sadraudsigâ beebriba".

Otrajâ Leeldeenas swehtku deenâ, 6. aprilî sch. g., teatris pilsehtas teatra namâ, pehz tam balle beedribas telpâs.

Atbildes

P. M. — K. „Mahjas Weesi" lihdf ar Peelikumu schinî gadâ, no pirmâ numura sahkot, wehl warat dabut.

T. J. — J. P. Mihklu usminetaju wahrdus usnehmam lihdf treschdeenai tai nedelâ, kur Peelikums ar usminejumu ismahk. Usminejumi, kas weblak peenahkuschi, neteek eewehroti.

N. K. — Peterburgâ. Luhdsami usdot, kahdu „schurnalu" domajat, tad ari wareším pasazit, ko tahds maksa. Red.

Tirgus sinas.

Rigâ, 1. aprilî 1887.

Laiks beidsamâs deenâs bija jauks, silts un sauss, zetortdeenu atmetahs wehsals.

Rudsi, Hollandeeschu uf 120 mahrzinas pamata noliktja par 76 kap. pudâ un par scho zenu wehl buhtu radusees pirzeju.

Ausas zaurmehrâ 56 lihdf 58 kap., labakas 60 lihdf 70 kap. pudâ.

Meeschi, pa wezam.

Linu sehklas 146—48 kap., labakas 150 kap. pudâ.

Kanepeju sehklas, schahwetas, 100 kap. pudâ.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 1. aprilî 1887.

Papihri.	maksj.	prasija.
Pusimperials	9 28	9 30
5% bankbiletu 1. islaidums	99¾	100
5% „ 5. „	99	99⅛
5% instr. 5. aisnehmums	104	104½
Austruma isnehmums no 1879. gada	99⅜	99⅝
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	245¾	246½
2. „ „ „	231	231½
Rid.-Bolog. dselszeka obl. 2. aisnehmums	137	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	164¼	—
Dzel. pilsl. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Rid.-Bolog. dselszeka akzijas	102½	103
Maskawas-Brest. dselszj. akz.	—	—
Dinaburgas-Witebskas dselszj. akz.	195	—
Rigas kom. bankas akz.	—	269
Rigas Dinaburgas dselszeka akzijas	171½	—
Widsemes kilu grahmatas	—	—
Kursemes „	—	—

Berlines birscha.

1. (13.) aprilî 1887.

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kassa	179.70*)	179.60
„ „ „ „ 100 rbl. uf apr.	179.75	179.75
„ „ „ „ 100 rbl. uf maj.	180 —	180.—

*) 1 walsts-marka = 55,64 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: zeta.

Jaunakahs sinas.

H. Göggingers Rigâ, par saweem auglu, siwju, gatas un sakņu konserweem (usglabaschanas eetaisijumeem) Peterburgas medneezibas eestahdê dabujis maso sudraba medaļu.

Preeksch lutera basnizas Tornakalnâ G. A. Schweinfurth'a firma dahwinajuse 300 rubļu.

Widsemes landmarschals barons Meiendorfs pahrbrauzis no Peterburgas mahjâs.

Tukumas dselsszeļa direkzija, kâ „Rig. Ztg." sino, isrihkos, no 5. aprila sahkot, ik deenas diwus ekstrabrauzeenus starp Rigu un Afereem. No Rigas isbrauks pulksten 12 deenâ un Aferôs nonahks pulksten 1 un 16 min., un no tureenas pulksten 1 un 34 min. brauks atpakaļ.

Baltija. Par ahrsemneeku eestahdschanos Kreewu pawalstneezibâ „Pet. Wed." sinodamas, pasneedz schinî leetâ kahdas sinas par Baltiju. Beidsamôs trihs gadôs Baltijas gubernâs ahrsemneeku skaitlis, kuri palikuschi par Kreewijas pawalstneekeem, gahjis stipri wairumâ, proti kahdi 6000 ahrsemneeki to darijuschi. Wini isschkirahs pehz sawa amata schahdôs skaitlôs: 1020 amatneeki, 1730 lauku strahdneeki un 1108 strahdneeki. No dselsszeļa eerehdneem peenehmuschi 118 zilweki Kreewu pawalstneezibu. Tad nahk 240 tirgotaji, 30 studenti, 52 skolotaji, 42 ahrsti, 31 architekti un inscheneeri un 1 mahzitajs. Pa leelakai daļai Kreewu pawalstneezibâ usnemtee bija Wahzijas pawalstneeki (3180) un tad Austrijas (740).

Waltenbergâ, kâ „Widz. gub. aw." lasams, Widsemes gubernators Arnoldam Orim atļahwis eerihkot grahmatu un musikaliju pahrdotawu.

Palzmares bijuschais mahzitajs Brandt (lihdz schim usturejahs Smolenskas gubernâ) tagad, kâ „Pet. Evang. Sonntagsbl." sino, usturêschotees Saratowâ, pehz tam, kad winam atwehlets peenemt Maskawas konsistorijas eezirknî mahzitaja weetu, ja winsch no kahdas draudses tiktu par tahdu eewehlets.

Tehrbatas uniwersitates basnizâ 25. martâ no uniwersitates mahzitaja, konsistorial-asesora F. Herschelmann par mahzitaju tika eeswehtits mahzitaja kandidats L. Greinerts, kas aizinats par mahzitaja adjunktu (paligu) uz Talseem Kursemê.

Wilandes aprinka pagasta wezaki, kâ „Postimees'am" sino, nesen bijuschi sapulzejuschees brugu teesas telpâ, lai pahrspreestu par laukpasta nodokleem. Uz waizajumu: „Waj maksaseet pasta stanziju nodoklus lihdzschinigâ wihsê, waj naudâ, salmu pudu rehkinot 20 kapeikas, seena pudu 30 kapeikas un ausu tschetwertu 3 rbl. 80 kap.?" pagasta wezakee neko nesinajuschi atbildet. Tad wineem tizis pawehlets iseet, lai sawâ starpâ apspreestos. Pehz tam eesaukti eekschâ, pagasta wezakee atbildejuschi: „Mehs uz sawas galwas schaî leetâ neko newaram atbildet, mums par to ja-apspreeschahs ar pagasta weetneekeem." Schahdu atbildi eewehrojot, tizis pawehlets, lai pehz 2 nedeļahm atkal sapulzejotees.

Jelgawa. Kâ „Mit. Ztg." sino, tad twaikonu braukschana starp Jelgawu un Sloku sahkusehs 26. martâ, turpreti braukschana starp Jelgawu un Emburgu nebuhschot tik drihz eespehjama koku plostoschanas dêļ.

Kurseme. Par Wentspils pilsteesas asesoru, kâ „Lib. Ztg." sino, eezelts barons Eduard von Rahden un par Illukstes pilsteesas asesoru barons von Firks.

Kursemes gubernas walde issino, ka par apakschkareiwja ahrsteschanu ziwilslimnizâs Kursemê 1887. gadâ maksahs $77\frac{3}{4}$ kap. no deenas (24 stundas) un par tahdu miruscha paglabaschanu 5 rubļus $81\frac{1}{2}$ kap.

Lublinâ, kâ awisês lasams, pasuduschi daschi puikas. Pirmais bijis weetigâ kurpneeka Ribes 13 gadus wezs dêls. Tad uz reis nosuduschi 3 gimnasijas skoleni, weens is sagatawoschanas, diwi is zetortâs klases. Lihdz schim wisa meklêschana bijuse welta, no pasuduscheem puikahm ne wehsts.

Walstspadomei jaw eesneegts preekschlikums par tabakas akzises pa-augstinaschanu. Wisleelakais pa-augstinajums nodomats machorkai, tâ ka buhschot otrteek leels, ne kâ tagad. Treschahs sortes tabakai akzisi pa-augstinaschot pa 50%, 1. un 2. sortei un papirosêem $33\frac{1}{3}$%. Zaur schahdu pa-augstinaschanu zerê eenemt 8 milj. rubļ.

Kijewâ nupat isdota pawehle, ka teem adwokateem, kuri naw mahzijuschees augstskolâs, naw brihw tur usturetees, bet ja-atstahj Kijewas pilsehta.

Odesâ esot nodomats dibinat akziju beedribu preeksch Kreewu isgudrojumu weizinaschanas. Kapitals nolikts uz 100,000 rubļu, kas tikschot sadabuts zaur akzijahm no 1000 un no 100 rubļu gabalâ; bet ja akzionaru sapulze turpmak nospreestu, tad war kapitalu pawairot uz 200,000 rubļu, islaischot par otru reisu akzijas, 500 rubļu gabalâ. Schai beedribai esot schahds nodoms. Wina grib tahdus isgudrojumus, kas jaw teek isleetoti, nemt kommisijâ, lai tos waretu pahrdot Kreewu un ahrsemes fabrikanteem un ziteem zilwekeem; tad ari preti nemt planus un mudukus no jauneem isgudrojumeem, tos likt pahrbaudit no leetas pratejeem un nosazit naudas summas, kas preeksch ismehginaschanas wajadsigas, kâ ari daschus zitus nolikumus.

Telegrafa sinas.

Pehrnawâ, 31. martâ. Kugneeziba sahkuse ar to, ka sche schodeenu peenahza buru-kugis.

Peterburgâ, 1. aprilî. Nesen no „Now. Wr." ispaustâs sinas, ka Peterburgas juhras kanals nahkoschu gadu preeksch kugneezibas tikschot slehgts, teek ofizieli atsauktas. Teiza, ka tur wajagot pahrlabojuma, proti kanali wajagot padarit dsiļaku; bet israhdijees, ka dsiļums paleekot kanalim kahds bijis, proti 21 pehdas.

Ihpaschneeks un atbildoschais redaktors: Ernst Plates.
Otrais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Lihdz 2. aprilim atnahkuschi 178 kugi; aisgahjuschi 154 kugis.

Sludinajumi.

Ahdaschu

pagasta teesa usaizina mirušchâ Plawas krodsineeka Indrika Karro **paradu dewejus** un **nehmejus** triju mehneschu laikâ, no apakschâ rakstitas deenas rehkinot, pee schihs teesas peteiktees, wehlak netiks wairs nekahdas prasischanas peenemtas, bet ar paradu flehpejeem darihs likumigi. Nr. 59.

Ahdaschu pag. teesâ, 30. martâ 1887. g.
Teesas preekschsehdetajs: **J. Taube.**
Pagasta skrihweris: **D. Grünmann.**

No **Pinku pagasta teesas** top zaur scho sinams darits, ka **16. aprili 1887** **Beberbeku Skultes muischâ** taps

uhtrupe

notureta, kur gowis, sirgus, wisadus mahju lopus, wisadas saimneezibas eerikes, kukama, wehtijama un ekfelu maschinas, akmenus un weenu mescha-gabalu pret tuhlit skaidru samaksu **wairaksolischanâ pahrdos.**

Pinku pag. namâ, 23. martâ 1887. g.
Preekschsehdetajs: **A. Blodneek.**
№ 324. Pag.-skrihw.: **F. E. Jacobson.**

Doles pagasta teesa zaur scho dara dara sinamu, ka **17. aprili sch. g.** taps

uhtrupe notureta

Doles Leischan mahjâ, kur pret skaidru samaksu pahrdos, kâ: **1 gows, 2 aitas, 1 masleetota, ar kahju dsenama schujama maschine,** kâ ari **seeweeschu kaschoki, seeweeschu drehbes, wescha, gultas drehbes** un ari zitas **saimneezibas leetas.**

Dolê, 23. martâ 1887. Nr. 79.
Preekschsehdetajs: **J. Sehja.**

Dsihwoju tagad
leelajâ Pils eelâ Nr. 19.
Konsulents A. Doebler. 2

Walmeerâ.

Lihdz **10. maja deenai sch. g. esmu runajams.**
A. Knietschs,
prakt. sobu ahrsts.

Eksamineta behrnu-sanehmeja 1
Natalie Schubbe,
Maskl. Ahrrigâ, Romanow eelâ Nr. 69.

A. Schweissing
wadmalas un manufaktur-preeschu pahrdotawa
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 14,
peedahwâ bagatâ izwehlê un **par lehtahm zenahm**
wadmalu (tuhku),
bukstinus,
paleto stoffus,
wilnainas un kokwilnas oderes drehbes,
wilnainas, puswilnainas un kokwilnas dahmu-kleeschu drehbes,
wilnainus lakatus,
sihda lakatus,
kungu pletkreklus,
schemisetes,
krahgus un manschetes,
sehgela audeklu,
linu audeklu,
puslinu audeklu,
schirtinu,
kaliko,
katunus un kretonus,
wati,
leetus- un saules-schirmjus,
gummijas galoschas,
linu labibas maisus un maisu audeklu.

P. Lerchendorffs.
Gatawus kungu apgehrbus
(schakete, weste, biksas) no tihrwilnaina bukskina par 14, 15, 16, 17, 18 un 20 rubl. kahrtu.
Pawasaras un wasaras wirsswahrkus
(paleto's no tihrwilnaina kastora un triko par 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 un 15 rubl. gabalâ.
Pawasaras mehtelus
(keisara mehtelus) no tihrwilnaina triko ar tihrwilnainu teinisch-flanela oderi, par 14, 16 un 18 rbl. gabalâ.
Uz pastelleschanu pehz mehra teek **wisadas kungu drebbes** sagatawotas.
Wasaras tihrwilnainus bukskinus
preeksch apgehrbeem,
par 90, 100, 120 un 130 kap. of.

Pastellejumus uz
„Mahjas Weesi"
un
sludinajumus
preeksch schihs awises nem preti sawâ grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, Kalku un Wall-eelu stuhri
J. Kasimirs.

Tschetrlemeschu lobischanas u. sehjas arkli.

Weenkahrschigs leetaschanâ un konstrukzijâ. Stipris sawâ pagatawojumâ un itin lehts zenâ.

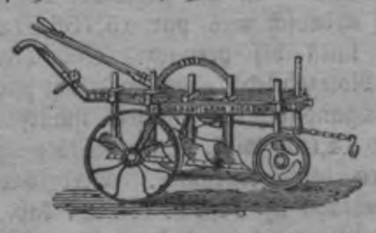

Schis arklis loti palihds pee nosahlejuschas papuwes jeb ahbolinu lauku nolobischanas, kâ ari sehklas apsegschanas.

Tapat peedahwajam pawasaras darbeem:
Ween- un diwjuhgu sweedru arklus, masos un leelos ehrgla arklus, ezeschas, skritulu rullus, semes drupinatajus u. t. pr. peedahwâ par lehtahm zenahm
Brahli Martinsoni, Rigâ,
Terbatas eelâ Nr. 8. 1

Bernhard Jansohn
selta- un sudraba-leetu weikals,
Eekschrigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 3,
netahlu no birschas,
peedahwâ leelâ izwehlê **wisadas selta- un sudraba-leetas,** kâ: pulkstenu kehdes, atslehgas, grebsenus, aufskarus u. t. pr., glihti un patihkami wisjaunakâ fasonâ isstrahdatus pa eespehjami lehtahm zenahm.
Reparaturas teek ustizami isdaritas un lehti aprehkinatas.
Zeenito publiku luhdsu, lai mani ar sawahm wajadsibahm apmekletu.
Ar zeenischanu
Bernhard Jansohn.

Leelâ Minz-eelâ Nr. 8. Leelâ Minz-eelâ Nr. 8.
Weetas pahrgrosischana.
Mans selta- un sudraba-leetu weikals
tagad atrodahs
leelâ Minz-eelâ Nr. 8.
E. Larsen,
selta leetu meistars.
Leelâ Minz-eelâ Nr. 8. Leelâ Minz-eelâ Nr. 8.

Par laipnu eewehroschanu.
Pastellejumi uz **buketeem, kroneem** u. t. pr. no
jaunahm pukehm
teek preti nemti **Ernst Plates** kunga drukatawâ pee Petera basnizas, pee tirgotaja **Cherteka** kunga Kauf-eelâ, un manâ **puku pahrdotawâ,** tirgus bodê Nr. 35, pee skahlu wahrteem.
A. Kükers,
mahkslas- un tirdsneezibas dahrsneeks.

Maschinu fabrika, katlu kaltawa un dselss-leetawa
no
Richarda Pohle, Rigâ,
1. Weischu dambî Nr. 17.
isgatawo **garainu maschinas un garainu katlus,** wisadâ leelumâ, **garainu pumpjus, brandwihna dedsinatawu-, bruhschu-, sahgu dsirnawu- un kaulu sudmaluetaises; sahgu asinaschanas-, schkindehwelu- un tabakas greeschanas maschinas, tahlak kapa krustus, sehtas** un **lehdes, krahsnes, kuknas, plihtes,** wisadus **salaistu-islejamos traukus,** tâ kâ ari **Frantschu dsirnawu akmenus, Sakschu smilschu** un **gruhbu akmenus.** 1

Wilhelm Freimann,
selta- un sudraba-leetu taisitajs,
Ahgelskalnâ,
leelajâ Lehger eelâ Nr. 3, Lemoniusa namâ,
peedahwâ leelâ izwehlê
selta- u. sudraba-leetas.
Reparaturas
teek uz **labako** un lehtako isdaritas.

Pianino
un
taselklaweeres
isihrê
Wandebergs.
leelâ Pils-eelâ Nr. 13.

Bumbeeru-
un wairak tuhkstoschi stipri
ahbolu-kozini
teek **par lehtahm zenahm izpahrdoti** pee andeles-dahrsneeka
J. F. Schlicht,
uz 1. Weischu-dambja Nr. 19. 6

100
wisites kahrtes
no 1 rbl. sahkot
peedahwâ
Ernst Plates
grahmatu un bilschu drukatawâ un burtu leetuwê Rigâ, pee Petera basnizas.

Tulkojumus no Kreewu un Wahzu walodahm Latweeschu walodâ un otradi isdara kreetni par lehtu maksu. Kur? laipni pasino grahmatu tirgotajs J. Kasimirs, Kalku un Walnu eelu stuhri Nr. 39.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu-pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujami
Preekschraksti
preeksch teem,
kas grib mahjâs mahzitees rakstit.
Peektâ pahrlabotâ druka.
Maksa 20 kap. sudr.
Ernst Plates.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu-pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujamas schahda grahmata:
Laika-kaweklis
krehslas-stundâs.
I.
Kalnineeze.
II.
Tram-tram.
Atstahstijis **Kr. Lienewalds,**
skolotajs un ehrgelneeks Blihdenê.
Katra dala maksa 20 kap.
Ernst Plates.

Transparent-karbol-glizerin
medizinal-seepes,
ar 20 prozentehm glizerina un 20 prozentehm karbolskahbes,
preeksch nedelneezehm un behrnu sanehmejahm no ahrsteem nosazitas, peedahwâ
dandsumâ un sihkumâ
H. A. Brieger,
seepju un parfimeriju fabrika.
Noguldituwas: Stabu eelâ Nr. 12 un Sinderu eelâ Nr. 15

Kreewu un schampanas wihnus
peedahwâ par pagraba zenahm
John Neumann, Skahlu eelâ № 4.
Noguldituwas:
Jelgawâ, leelâ eelâ № 12, **Dinamindê,** Hotel-eelâ Ruberta namâ, **Dubultôs,** Karlsbades eelâ, pee **G. Rosenberga** un **Rigâ** pee **W. R. Woszin,** leelâ Alekfander-eelâ Nr. 67.

Rudsu miltus
par 225 kap. puhrâ, **sehklu ausas,** taisni no dselsszeļa, **superfosfatus,** un zitas tikai **kreetnas prezes** pahrdod **pateesi lehti** Rires cebraukschanâ, leelajâ Newas eelâ Nr. 12,
J. Nizmans.

Pelu sweestu, galda sweestu, Kursemes duhmu- un schlaka-desas, kâ ari **Thiringas sakts desas, Nehwales kiloreenges** un **Maties- un Hollandeeschu tauku-silkes** $\frac{1}{32}$ daļas mujinâ **peedahwâ**
John Neumann,
Skahlu eelâ Nr. 4.

Mahja
ar dahrsu un uhdenswadu pahrdodama Maskawas Ahrrigâ, labâ weetâ, ar labeem nolihgumeem dêl widutajeem. Mahjâ ir trakteers, kursch jaw 50 gadus pastahv. Peeprasams leelâ Maskawas eelâ Nr. 207, pee **W. K. Gerasimowa.**

No Jurgeem sch. g. ir **lehti dabujama 10 puhrw. leela grunts lihdz ar mahju,** 10 werstes no Rigas. Japeeprasa 7. aprilî ilta galâ „Melnâ Gaiła" eebraukschanas peetâ, pee sehtas saimneeka **Grünwald.**

Pee Kihschu esara ir leelaki
semesgabali un plawas
sem labeem nolihgumeem **ifrentejami.** Tuwakas sinas pasnieds **Grünthal L.,** pee Kihschu esara. 1

Дозволено цензурою. — Г. Рига, 2. апрѣля 1887. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

Дозволено полиціею.